

Aktiivinen työnhaku - Alustavia ehdotuksia työttömyysturvan seuraamusmuutoksiksi

10.5.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Valmistelutilanne:

- Lausuntokierroksella (5.5. – 16.6.) kolme luonnosta hallituksen esitykseksi:
  - HE laeiksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta ja yksityisistä rekrytointipalveluista sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta
    - Uudet kasvupalvelun sisältölait:
      - Laki julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista
      - Laki alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta
      - Laki yksityisistä rekrytointipalveluista
    - Kumotaan:
      - Laki julkisista työvoima- ja yrityspalveluista
      - Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta
      - Laki alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta
      - Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi
      - Laki sosiaalisista yrityksistä
    - Muutetaan työttömyysturvalakia (aktiivinen työnhaku, työttömyysturvatehtävien siirto Kelalle ja työttömyyskassoille, 0-tuntisopimuksia koskevat muutokset) sekä eräitä muita lakeja
  - HE laiksi kotoutumisen edistämisestä
  - HE laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta (ei kytköstä kasvupalvelu-uudistukseen):
    - Selvityshenkilöiden Hellsten&Löfgren ehdotusten toimeenpano: Yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioitaisi neljän kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta.
    - Liikkuvuusavustuksen ehtojen muuttaminen: Liikkuvuusavustusta myös alle 18 h/vko osa-aikatyöhön ja osallistuttaessa rekrytointikoulutukseen
    - Ammatillisen koulutuksen reformista johtuvat muutokset
    - Muutosten voimaantulo 1.1.2018

Työnhakijan aktiivinen työnhaku 1/2

- **Työnhakijan aktiivista työnhakua koskevat säännökset korvaisivat nykyisen työllistymissuunnitelman toteuttamiseen perustuvan aktiivisen työhaun seurannan.**
  - Nykyisin omatoimisesta työhausta on sovittu työnhakijan kanssa laadittavassa suunnitelmassa.
- **Tavoitteena on tehostaa työnhakijoiden omatoimista ja aktiivista työnhakua, lisätä alueellista ja ammatillista liikkuvuutta sekä työttömyysetuuden vastikkeellisuutta**
- **Hakuvelvollisuus koskisi keskimäärin yhtä työpaikkaa viikossa.**
- **Työhaun aktiivisuutta tarkasteltaisiin 12 viikon välein (tarkastelujakso)**
- **Työnhakija ilmoittaisi hakemistaan paikoista säännöllisesti vähintään kerran viikossa verkon kautta, ellei muuta sovita. Säännöllinen raportointi olisi työhaun voimassaolon edellytys.**
  - Nykyisin työnhakijat raportoivat verkkopalvelussa työtarjousten tuloksista ja työllistymissuunnitelmien toteuttamisesta. Suunnitelman toteuttamiseen liittyvän raportoinnin laiminlyönti johtaa työhaun voimassaolon päättymiseen

Työnhakijan aktiivinen työnhaku 2/2

- **Aktiiviseen työnhakuun huomioitaisiin kaikki haetut paikat**
  - palveluntuottajan tai työnantajan suoraan tekemät työtarjoukset
  - julkisessa työnvälityksessä (Työmarkkinatori) ja muutoin avoimeksi ilmoitetut työmahdollisuudet
  - hakijan itsensä omatoimisesti löytämät työmahdollisuudet
- **Työpaikan hakemista ei edellytettäisi sellaisen viikon aikana, jolloin työnhakija on:**
  - Ollut työssä tai yrittäjänä
  - Osallistunut työllistymistä edistävään palveluun (V. 2017: työvoimakoulutus, työttömyysetuudella tuettu omaehtoinen opiskelu, työkokeilu, työnhaku- ja uravalmennukset, kuntouttava työtoiminta)
  - Osallistunut muuhun osaamista, työnhakua tai yrittäjyyttä tukevaan palveluun
  - Edistänyt osaamistaan, työnhakuaan, työllistymistään tai yritystoiminnan aloittamista muulla erikseen sovitulla tavalla
  - On estynyt hakemasta työtä sairaudesta, tapaturmasta tai muusta näihin rinnastettavasta työstä
- **Aktiivisen työnhaun laiminlyönnistä ilman pätevää syytä seuraisi 60 pv:n korvaukseton määräaika**
  - vastaisi nykyisiä tarjotusta työstä kieltäytymisestä ja suunnitelman toteuttamisen laiminlyönnistä asetettavaa korvauksetonta määräaika
  - korvaukseton määräaika asetettaisiin, jos henkilö ilman pätevää syytä ei olisi hakenut riittävää määrää työpaikkoja tarkastelujakson aikana tai jos haettuihin paikkoihin ei sisältyisi palveluntuottajan yksilöidysti tarjoamia paikkoja eikä henkilö muutoin olisi ollut aktiivinen (työssä, yrittäjänä, osallistunut palveluun, muuten sovitulla tavalla edistänyt työllistymistään jne.)

Aktiivinen työnhaku - Mikä muuttuisi? 1/3

- **Työnhakijoilta edellytettäisiin nykyistä enemmän aktiivista omatoinista työnhakua tai työllistymisen edellytysten parantamista.**
  - Jatkossakin työttömien palvelutarve arvioitaisiin säännöllisesti ja työttömille tarjottaisiin tukea työnhakuun sekä työllistymistä edistäviä ja muita palveluja
  - Aktiivinen työnhaku olisi selkeästi määritelty ja koskisi lähtökohtaisesti kaikkia työttömiä samalla tavoin (yksilölliset palvelutarpeet huomioiden)
- **Säännöllinen raportointi tyønhausta tuottaisi nykyistä enemmän ajantasaista tietoa, jota hyödynnettäisiin työnhakua tukevien palvelujen tarjoamisessa**
- **Muutos saattaisi edistää työnhakijoiden alueellista ja ammatillista liikkuvuutta, tilanteessa, jossa omalla alueella tai omalla alalla haettavia paikkoja ei olisi riittävästi ja työnhakua olisi laajennettava aktiivisen työnhaun velvoitteen täyttämiseksi**
  - Vaikka työnhakua olisi mahdollisesti laajennettava, pätevät syyt kieltäytyä työstä esim. ammattitaitosuojan tai työmatkan keston perusteella säilyisivät ennallaan.
  - Työnhakua kauempaa tuetaan liikkuvuusavustuksella
- **Aktiivista työnhakua koskevat säännökset vähentäisivät erilaisia tilanteita, joissa nykyisin työnhakijalle tehdään selvityspyyntö ja mahdollisesti asetetaan korvaukseton määräaika**
  - Työllistymissuunnitelman laatimistilaisuuteen saapumatta jäämistä, työllistymissuunnitelman laatimisesta kieltäytymistä ja suunnitelman toteuttamisen laiminlyöntiä koskevat korvauksettomat määräajat poistuisivat -> Säännöllinen raportointi aktiivisesta tyønhausta tyønhaun voimassaolon edellytyksenä, aktiivisen työnhaun seuranta 12 vkon välein
  - TE-toimiston (v. 2019 palveluntuottajan) yksilöidyistä työtarjouksista kieltäytymisiä ei selvitetäisi erikseen eikä jokaisesta yksittäisestä ilman pätevää syytä tapahtuneesta kieltäytymisestä / hakematta jättämisestä asetettaisi erikseen korvauksetonta määräaika -> Yksilöidysti tarjotut työpaikat tulisi sisällyttää osaksi aktiivista työnhakua, seuranta 12 kk välein ja vain yksi korvaukseton määräaika (jos jätetty hakematta ilman pätevää syytä)

Aktiivinen työnhaku – mikä muuttuisi? 2/3

Velvoitteet	Nykytila	Aktiivisen työnhaun malli
Työnhakijalla on velvollisuus hakea aktiivisesti työtä	Kyllä	Kyllä
Työnhakijalle tehdään työtarjouksia	Kyllä	Kyllä
Työnhakija hakee omatoimisesti työtä	Kyllä	Kyllä
Omatoimiseen työnhakuun liittyy määrällisiä tavoitteita	Kyllä – vaihtelee hakijakohtaisesti , työllistymissuunnitelmassa sovitun mukaisesti	Kyllä – lähtökohtaisesti kaikille työttömille sama , haettava keskimäärin vähintään yhtä työpaikkaa viikossa
Työnhausta raportoidaan ensisijaisesti verkkopalvelun kautta	Kyllä – työtarjosten tuloksista ja työllistymissuunnitelman toteuttamisesta	Kyllä – aktiivisesta työnhausta (tarjotut työpaikat ja omatoimisesti haetut)
Raportointiväli	Vaihtelee tilanteesta riippuen ja hakijakohtaisesti: Työtarjosten tulokset – 14 pv tarjouksen päiväyksestä tai viimeistään hakuajan päättymistä seuraavana päivänä Suunnitelmien toteuttaminen – suunnitelmassa sovittuun ajankohtaan mennessä	Lähtökohtaisesti kaikille sama , kerran viikossa

Aktiivinen työnhaku – mikä muuttuisi? 3/3

Seuraamukset	Nykytila	Aktiivisen työnhaun malli
Työnhaku päättyy, jos ei raportoi omatoimisesta työnhausta	Kyllä – jos ei ilmoita työllistymissuunnitelman toteuttamisesta	Kyllä – jos ei ilmoita aktiivisesta työnhausta
Jos ei hae tarjottua työtä, asetetaan 60 pv:n korvaukseton määräaika eli karenssi	Kyllä	Kyllä (osana aktiivista työnhakua)
Jokainen työtarjous arvioidaan erikseen	Kyllä – myös korvaukseton määräaika asetetaan tarvittaessa erikseen	Ei – arvioidaan osana aktiivista työnhakua, korvaukseton määräaika asetetaan vain kerran 12 vkon tarkastelujaksoa kohden
Työllistymissuunnitelman laatimistilaisuuteen saapumatta jäämisestä asetetaan vähintään 15 pv korvaukseton määräaika	Kyllä	Ei – karenssi poistuisi käytöstä
Työllistymissuunnitelman laatimisesta kieltäytymisestä asetetaan 30 pv korvaukseton määräaika	Kyllä	Ei – karenssi poistuisi käytöstä
Työllistymissuunnitelman toteuttamisen laiminlyönnistä asetetaan 60 pv korvaukseton määräaika	Kyllä	Ei – karenssi poistuisi käytöstä
Toistuvasta menettelystä (em. tilanteet) asetetaan työssäolovelvoite	Kyllä	Ei